

Nr 276

Av herr **Oskarson m. fl.**, om kreditgarantier till deltidjordbrukare.

Enligt 1968 års riksdagsbeslut om riktlinjer för jordbrukspolitiken bör statligt kreditstöd lämnas endast till jordbruksföretag som äger eller kan förutses inom en nära framtid få förutsättningar för en rationell jordbruksdrift. Dessa riktlinjer anser vi i princip riktiga, men vi kan dock icke godta att detta skall medföra att jordbrukare, som vid sidan av sitt jordbruk har annan sysselsättning, så kallade deltidjordbrukare, skall utestängas från statligt stöd. Med hjälp av modern teknik kan driften vid ett deltidjordbruk göras lika rationell och effektiv som vid vilket annat jordbruk som helst. Redan från denna utgångspunkt finns det enligt vår uppfattning starka skäl som talar för att deltidjordbruken inom de områden av vårt land där kommunikationer och arbetstillfällen ger underlag för deltidssysselsättning blir delaktiga av statligt kreditstöd. Deltidjordbrukaren är heller ingen nyhet på den svenska landsbygden. Denne har — och gör det alltjämt — fyllt en viktig funktion som hantverkare inom skilda yrken vid sidan av sitt jordbruk. Denna kombination av jordbrukare och hantverkare är en eftertraktad arbetskraft och ur servicesynpunkt mycket värdefull för stora delar av vår landsbygd.

Centralisering och rationalisering är modet för dagen, och otvivelaktigt kan man i många sammanhang peka på stora fördelar därav. Men man har också många gånger anledning att fråga om den verkligen måste hålla ett så våldsamt tempo, som den många gånger gör. Effekten går ofta till stor del förlorad genom att människorna känner olust, oroar sig för morgondagen, får anpassningssvårigheter med resultat att arbetsglädje och arbetstakt sjunker allt medan samhällets utgifter i form av sjukvård m. m. för att motverka stressen stiger.

Deltidjordbruket bör kunna ge många före detta jordbrukare möjlighet att stanna kvar på sina gårdar när de överväger att sälja och flytta till en tätort för att där bättra på sina inkomster. Med nutida kommunikationsmedel är inte behovet eller fördelarna av att bo nära arbetsplatsen lika påtagliga som förr i tiden. Om en behaglig och avstressande bostadsmiljö kan bibehållas får värdet härav icke förbises. Avfolkningstakten på landsbygden kan också dämpas genom att göra det lättare för deltidjordbrukare att bo kvar på sin gård samtidigt som trycket på tätorternas bostadsmarknad och samhällelig service i övrigt lättas.

En levande landsbygd är också en stor tillgång för tätortsbefolkningen.

En sådan bygd har betydligt högre rekreations- och trivselvärde som fritidsområde än en avfolkad trakt. Därtill avlastar en deltidjordbrukare samhället betydande arealer, som man nu ofta funderar över hur och vad de skall användas till. Ett ur samhällets synpunkt sett mera effektivt och ekonomiskt sätt för miljövård torde heller icke gå att åstadkomma.

I sammanhanget bör heller icke bortses ifrån det produktionstillskott som deltidjordbruken ger i en tid då världssvälten är ett alltmer påträngande problem. Stora arealer hålles också genom deltidjordbruken i beredskap, och dessa kan i en skärpt situation och vid ett avspärrningsläge ha stor betydelse ur försörjningssynpunkt.

Vi anser därför att flera skäl talar för att samhället bör inom de områden där förutsättningar för sysselsättning och effektiv jordbruksdrift finnes ge deltidjordbruken samma stöd i sin verksamhet som övriga jordbrukare erhåller.

Med stöd av vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställer om sådana ändringar i bestämmelserna angående kreditgarantier till jordbrukare att även deltidjordbrukare, inom sådana områden där förutsättningar för sysselsättning och effektiv jordbruksdrift finnes, kan bli delaktiga av sådant stöd.

Stockholm den 23 januari 1969

Gunnar Oskarson (m)

Jöns Nilsson (m)
i Båstekille

Arvid Enarsson (m)

Nils Carlshamre (m)

Nr 277

Av herr **Ahlmark m. fl.**, om utredning angående ett nordiskt institut för framtidsforskning.

(Lika lydande med motion nr 181 i Första kammaren)

Stockholm den 23 januari 1969

Per Ahlmark (fp) Daniel Wiklund (fp) Olle Westberg (fp)
i Stockholm i Ljusdal
